

"DEMOKRITOS"

NATIONAL CENTER FOR SCIENTIFIC RESEARCH

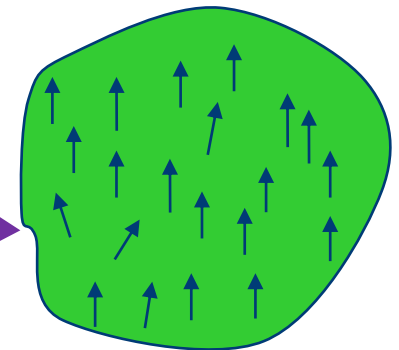
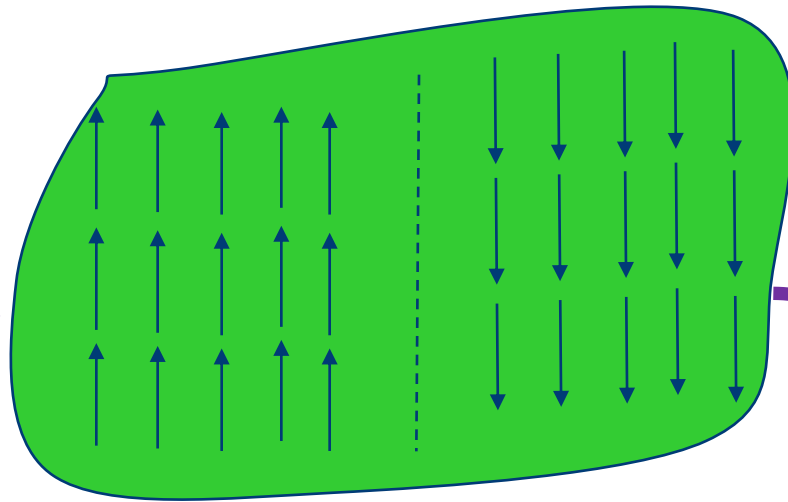
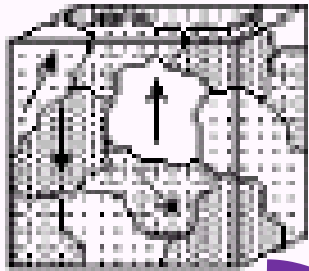
Υπολογιστική Μελέτη της μαγνητο/θερμικής απόκρισης συστημάτων μαγνητικών νανοσωματιδίων για εφαρμογές στην ενέργεια

Δρ. Μ. Βασιλακάκη

Ομάδα Υπολογιστικής Μοντελοποίησης Νανοδομικών Υλικών
Ινστιτούτο Νανοεπιστήμης και Νανοτεχνολογίας, ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»

26ο Θερινό Σχολείο – Συνέδριο
«Δυναμικά Συστήματα & Πολυπλοκότητα

Από τα συμπαγή μαγνητικά υλικά στα Νανοσωματίδια μιας περιοχής

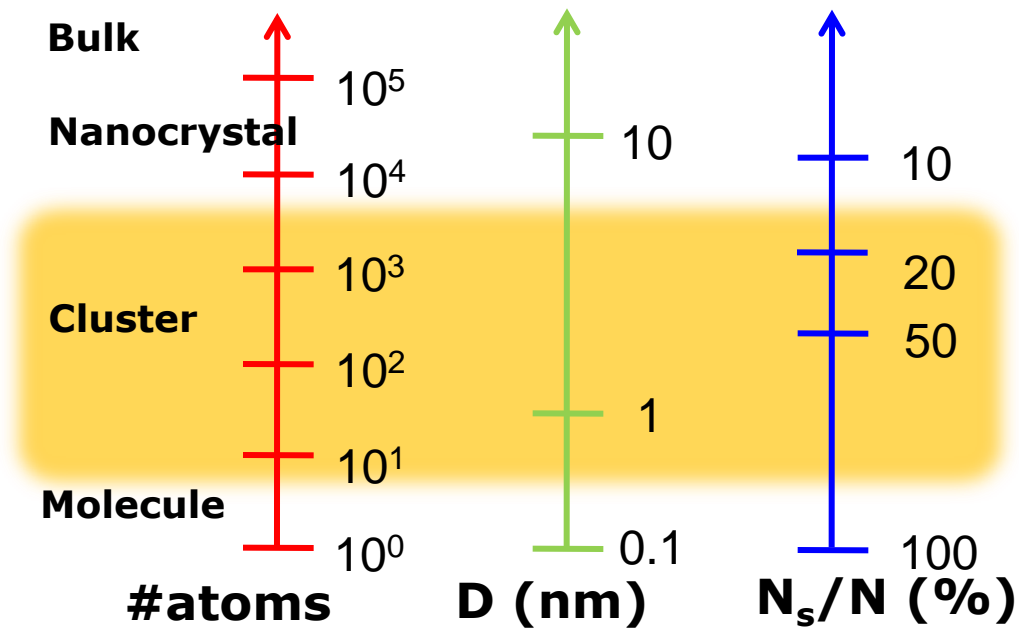
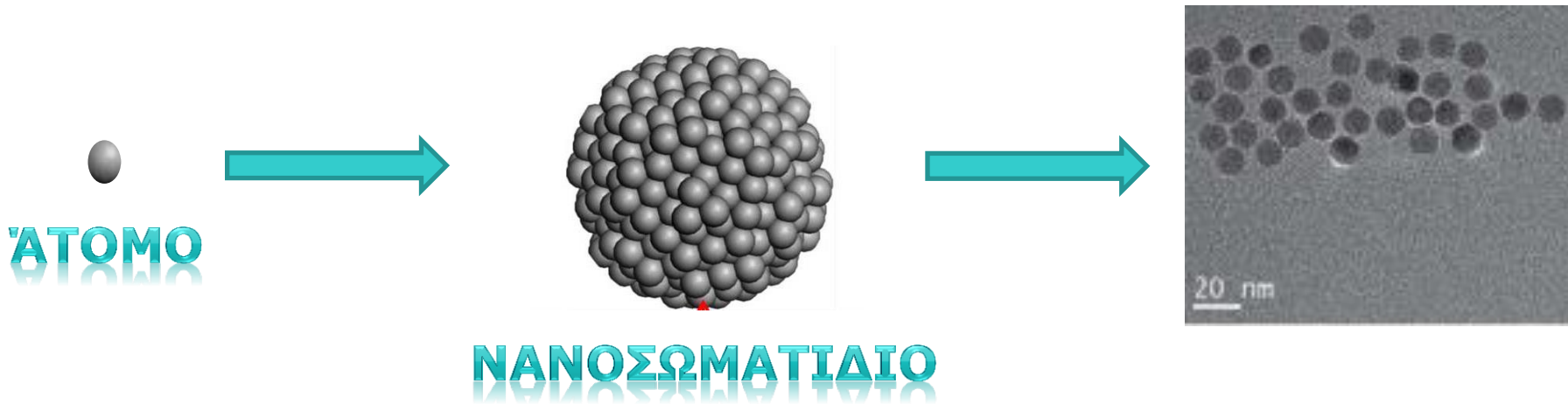

$$\mathbf{M} = \sum_{i=1}^N \mathbf{m}_i$$

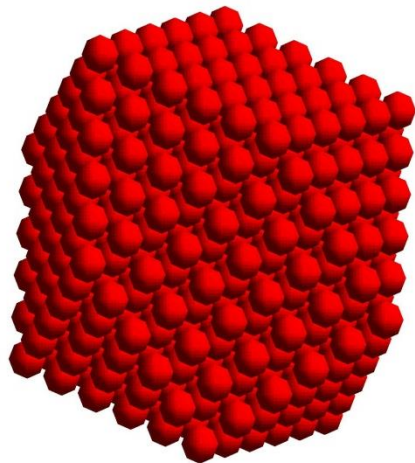
✓ Τα συμπαγή μαγνητικά υλικά αποτελούνται από μαγνητικές περιοχές για την ελαχιστοποίηση της μαγνητοστατικής ενέργειας

✓ Τα νανοσωματίδια αποτελούνται από μια μαγνητική περιοχή. 2

Μέγεθος - Φαινόμενα κλίμακας

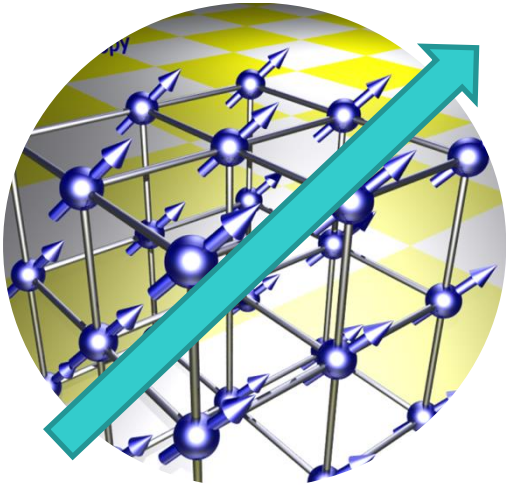
Φαινόμενα επιφάνειας

Co fcc δομή

Συνολικά (N)	Εσωτερικό (N _c)	Επιφάνεια (N _s)	N _s / N (%)
1			
13	1	12	92
55	13	42	76
147	55	92	63
309	147	162	52
561	309	252	45
923	561	362	39
1415	923	492	35

Μαγνητική Ανισοτροπία Νανοσωματιδίου

$$E_a = K V \sin^2 \theta$$

- ✓ Οι μαγνητικές ροπές ενός νανοσωματιδίου τείνουν να προσανατολιστούν σε μία συγκεκριμένη κατεύθυνση όπου ελαχιστοποιείται η μαγνητοστατική τους ενέργεια.
- ✓ Η μαγνήτιση τους έχει έναν προτιμητέο άξονα προσανατολισμού και δυσκολεύεται να περιστραφεί.
- ✓ Η μαγνητική ενέργεια που εξαρτάται από την διεύθυνση (από τη γωνία θ μεταξύ του διανύσματος μαγνήτισης και του άξονα εύκολης μαγνήτισης λέγεται μαγνητική ανισοτροπία.

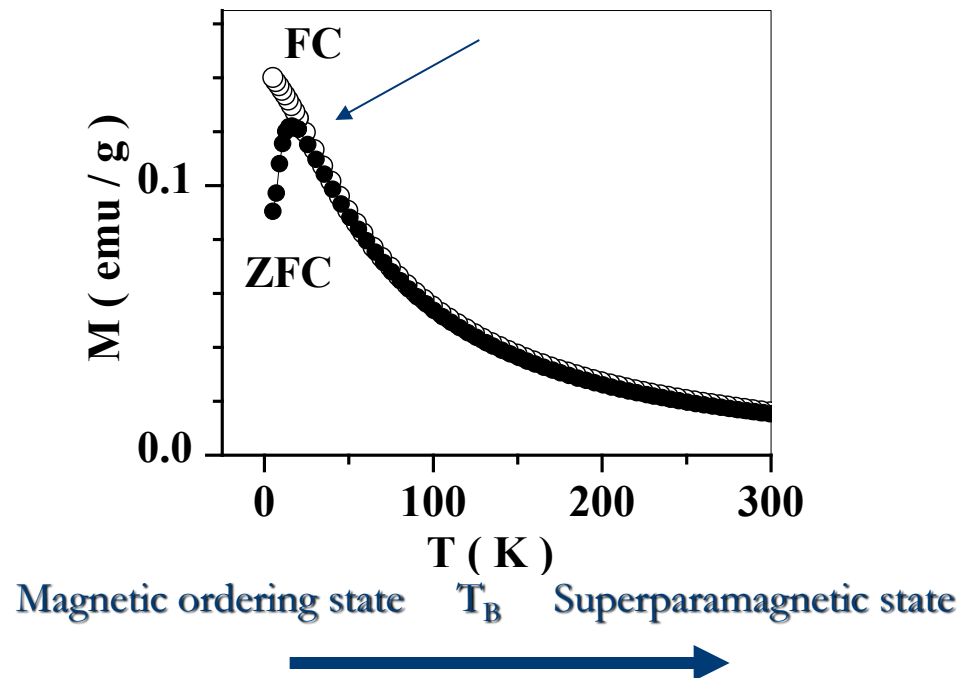
✓ **Η σταθερά μαγνητικής ανισοτροπίας της επιφάνειας νανοσωματιδίων είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή του πυρήνα**

Υπερπαραμαγνητισμός

$T_B = KV/25k_B$ Θερμοκρασία Φραγμού (Blocking temperature)

$$E_{\text{thermal}} > E_{\text{anisotropy}}$$
$$T > T_B$$

Η μαγνητική συμπεριφορά μιας συλλογής νανოსωματιδίων μοιάζει με αυτή ενός παραμαγνητικού αερίου

Μελέτη Μαγνητικής συμπεριφοράς Νανοδομημάτων

■ Βασική Φυσική

- Φαινόμενα πεπερασμένου μεγέθους
- Φαινόμενα επιφανείας και διεπιφάνειας
- Φαινόμενα αλληλεπιδράσεων

■ Τεχνολογικές Εφαρμογές

- Μόνιμοι Μαγνήτες
- Μέσα Μαγνητικής Εγγραφής
- Αισθητήρες
- Μαγνητικά Ρευστά στην Βιο-ιατρική, Ενέργεια και το Περιβάλλον

Συστήματα μαγνητικών νανοσωματιδίων Μαγνητικά Ρευστά (Ferrofluid)

- Κολλοειδή σταθερά αιωρήματα που περιέχουν νανοσωματίδια (σιδηρομαγνητικά ή σιδηριμαγνητικά), διαμέτρου (10-150nm) σε ένα υγρό.
- Προς αποφυγή σχηματισμού συσσωματωμάτων και βελτίωση της σταθερότητας του αιωρήματος, ένα μη μαγνητικό επιφανειοδραστικό στρώμα (όπως ένα πολυμερές) καλύπτει το νανοσωματίδιο.

■

Υπολογιστική Μελέτη συστημάτων μαγνητικών νανοσωματιδίων

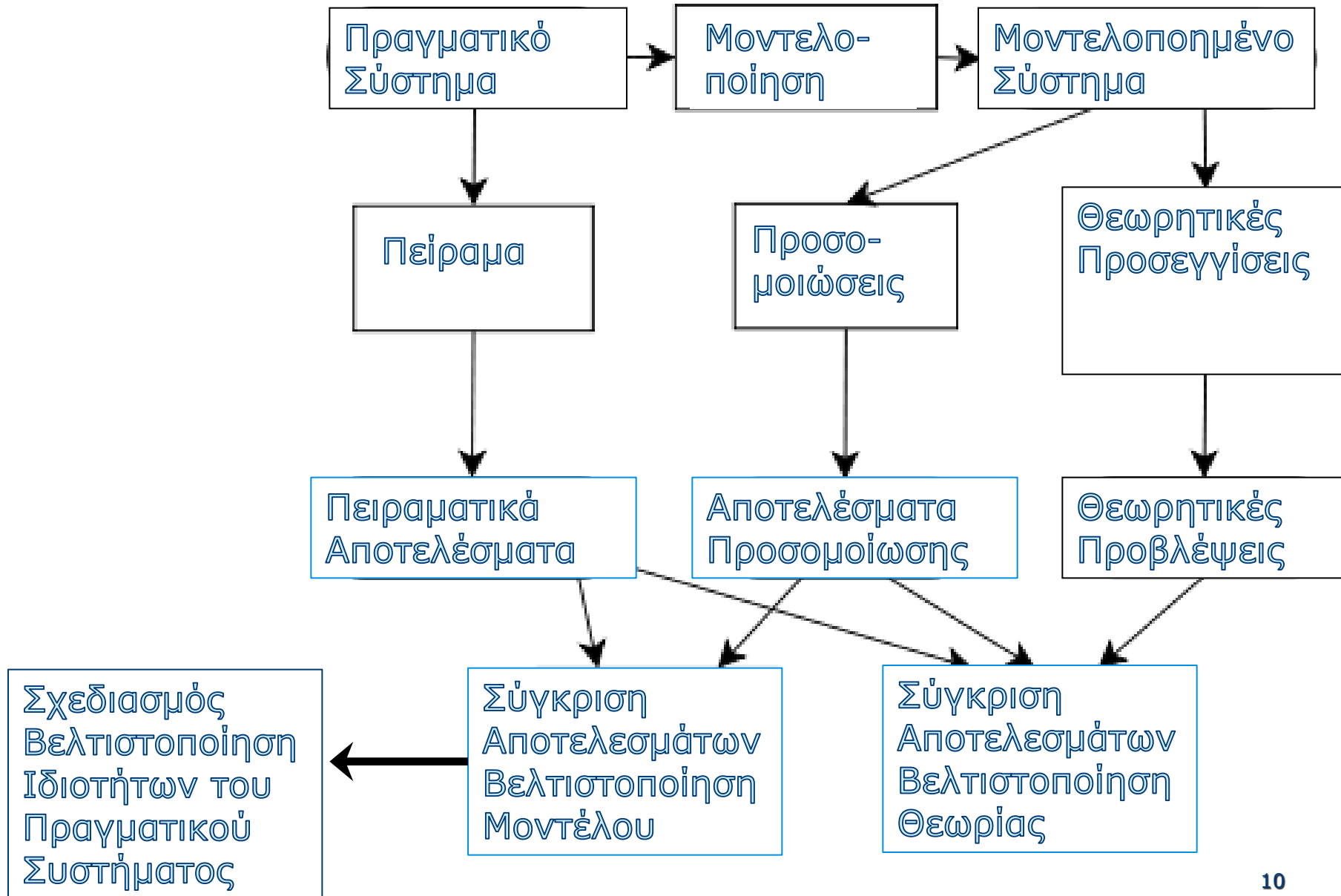
Δύσκολη η κατανόηση των μαγνητικών ιδιοτήτων των πραγματικών νανοσωματιδίων και των συλλογών τους

Ασυμμετρίες, αριθμός και ποικίλες αλληλεπιδράσεις μεταξύ των δομικών τους στοιχείων

Η προσομοίωση συμβάλλει στην κατανόηση των φυσικών ιδιοτήτων και διεργασιών προσδιορίζοντας τις βασικές παραμέτρους του μοντέλου και δίνοντας τη δυνατότητα ελέγχου κάθε παραμέτρου και λεπτομέρειας του συστήματος.

Υπολογιστική Φυσική

Προσομοίωση Monte Carlo

Αλγόριθμος του Metropolis

- **Στοχαστική Τεχνική** βασίζεται στις έννοιες της στατιστικής πιθανότητας και των τυχαίων αριθμών για την επίλυση προβλημάτων.
- Το θερμοδυναμικό σύστημα περιγράφεται από ένα πλήθος θερμοδυναμικών παραμέτρων με βάση τις μικροκαταστάσεις (configurations) και τις πιθανότητες εμφάνισης κάθε μικροκατάστασης με βάση την **πιθανότητα Boltzmann**. (Κριτήριο Metropolis)
- Αλγόριθμος ελαχιστοποίησης της ενέργειας του συστήματος

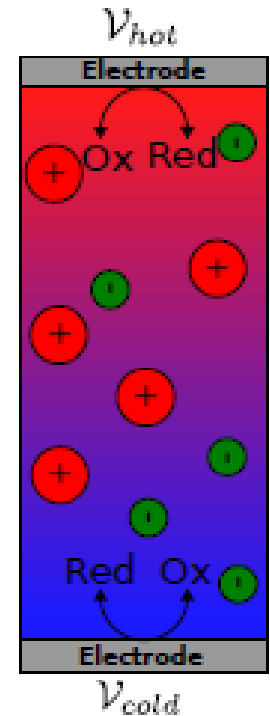
Προσομοίωση Monte Carlo συστημάτων μαγνητικών νανοσωματιδίων

Πλεονεκτήματα

- Δημιουργία μοντέλου που περιλαμβάνει τα βασικά χαρακτηριστικά των συστημάτων αυτών (επιφάνεια, ενδο-επιφάνεια, εσωτερική δομή, μαγνητικές αλληλεπιδράσεις) και προσομοίωση της μαγνητικής τους συμπεριφοράς συναρτήσει της θερμοκρασίας και του μαγνητικού πεδίου.
- Η θερμοκρασία συμπεριλαμβάνεται ρητά στον υπολογισμό των μακροσκοπικών μεγεθών που μας ενδιαφέρουν.

Θερμοηλεκτρικά υλικά για εφαρμογές στην ενέργεια

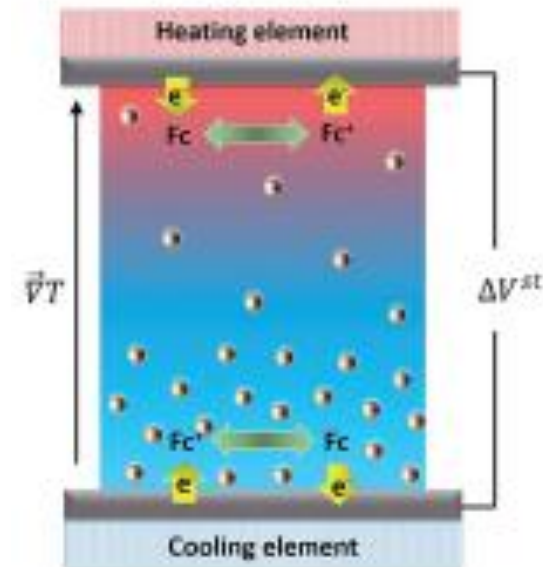
- Θερμο-ηλεκτρικά κελιά με ιοντικά υγρά ($\text{Fe}(\text{CN})_6^{3-}/\text{Fe}(\text{CN})_6^{4-}$) είναι μία εναλλακτική φτηνή πρόταση στα Θερμο-ηλεκτρικά στερεά υλικά (Bi_2Te_3) για εφαρμογές στην ενέργεια και το περιβάλλον (μετατροπή θερμότητας καυσαερίων σε ηλεκτρική ενέργεια)
- Φαινόμενο Seebeck : όταν μία διαφορά θερμοκρασίας εφαρμόζεται στα άκρα ενός θερμοηλεκτρικού κελιού, τα ελεύθερα φορτία (ιόντα) διαχέονται προς το κρύο άκρο δημιουργώντας περίσσια φορτίου και διαφορά δυναμικού στα δύο άκρα.

$$S_{tot} = \frac{\Delta V}{\Delta T}$$

Μαγνητο/θερμική απόκριση συστημάτων μαγνητικών νανοσωματιδίων για εφαρμογές στην ενέργεια

- Η προσθήκη μαγνητικών νανοσωματιδίων σε ιοντικά υγρά ενισχύει τη θερμοηλεκτρική τους απόδοση ανοίγοντας νέες προοπτικές εφαρμογών τους.
- Επιβάλλοντας μία βαθμίδα θερμοκρασίας, οι φορτισμένοι φορείς (ιόντα και νανοσωματίδια) μετακινούνται προς το κρύο άκρο δημιουργώντας μεγάλη διαφορά δυναμικού.
- Συντελεστής Seebeck είναι της τάξεως των mV K^{-1}

$$S_{tot} = \frac{\Delta V}{\Delta T}$$

Μαγνητο/θερμική απόκριση συστημάτων μαγνητικών νανοσωματιδίων για εφαρμογές στην ενέργεια

- Συντελεστής Seebeck του πολύπλοκου υγρού με τα νανοσωματίδια

$$S_{\text{tot}}(T, N_{\text{np}}) = S_{\text{background}}(T) + S_{\text{np}}(T, N_{\text{np}})$$

Από το φορτισμένο περιβάλλον

Από τα μαγνητικά νανοσωματίδια

Μελέτη του ρόλου των χαρακτηριστικών των μαγνητικών νανοσωματιδίων, των αλληλεπιδράσεων τους, του μαγνητικού πεδίου στη διαμόρφωση ενός ενισχυμένου θερμο-ηλεκτρικού σήματος βασιζόμενοι σε μία θερμοδυναμική προσέγγιση και στον τύπο του Kelvin.

Υπολογισμός συντελεστή Seebeck μαγνητικών νανοσωματιδίων

Συντελεστής Seebeck για ένα σύνολο υποσυστημάτων (ηλεκτρολύτη, μαγνητικά νανοσωματίδια, ηλεκτρόδια)

$$S_{tot} = \beta_{tot} / \sigma_{tot}$$

$$\beta_{tot} = \sum_{\ell} \beta_{\ell}$$

Θερμοηλεκτρική αγωγιμότητα

$$\sigma_{tot} = \sum_{\ell} \sigma_{\ell} = \sum_{\ell} \eta_{\ell} N_{\ell} Q_{\ell}$$

Ηλεκτρική αγωγιμότητα

η_{ℓ} , mobility, Q_{ℓ} the charge and the N_{ℓ} number of particles of the ℓth subsystem

Υπολογισμός συντελεστή Seebeck μαγνητικών νανοσωματιδίων

Στην περίπτωση ενός ανοιχτού κυκλώματος ο S_{tot} σχετίζεται με την παράγωγο του χημικού δυναμικού ως προς τη θερμοκρασία από τη σχέση Kelvin για αριθμό N_ℓ φορέων με φορτίο Q_ℓ κάθε ℓ υποσυστήματος :

$$S_{tot} = \sum_{\ell} S_{\ell} = \sum_{\ell} \frac{1}{Q_{\ell}} \left(\frac{d\mu}{dT} \right)_{N_{\ell}}$$

Varlamov, A. A., Kavokin, A. V., Prediction of thermomagnetic and thermoelectric properties for novel materials and systems. *EPL* **103**, 47005 (2013)

Peterson, M. R. & Shastry, B. S. Kelvin formula for thermopower. *Phys. Rev. B* **82**, 195105(5) (2010)

Υπολογισμός συντελεστή Seebeck μαγνητικών νανοσωματιδίων

Από τις παραπάνω σχέσεις προκύπτει :

$$S_{tot} = \frac{\beta_{tot}}{\sigma_{tot}} = \frac{\sum_{\ell} \eta_{\ell} N_{\ell} \left(\frac{d\mu_{\ell}}{dT} \right)_{N_{\ell}}}{\sum_{\ell} \eta_{\ell} N_{\ell} Q_{\ell}}$$

Συνεπώς ο συντελεστής Seebeck για το υποσύστημα των μαγνητικών νανοσωματιδίων είναι:

$$S_{np} = -\frac{\beta_{np}}{\sigma_{tot}} = \frac{\eta_{np} N_{np} \left(\frac{d\mu_{np}}{dT} \right)_{N_{np}}}{\sum_{\ell} \eta_{\ell} N_{\ell} Q_{\ell}}$$

Υπολογισμός συντελεστή Seebeck μαγνητικών νανοσωματιδίων

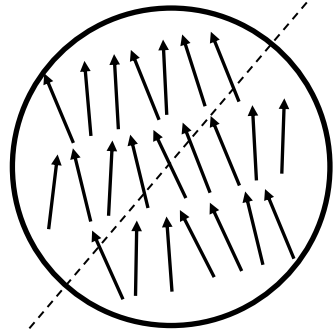
Χημικό δυναμικό ορίζεται ως η ενέργεια προσθήκης ενός νανοσωματιδίου στο σύστημα

$$S_{np} \sim \frac{d\mu_{np}}{dT} = \frac{d \langle E_i \rangle}{dT}$$

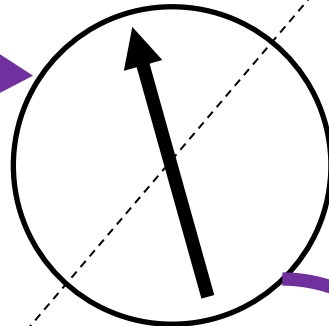
Στατιστική μέση τιμή της ενέργειας του νανοσωματιδίου υπολογίζεται με τη βοήθεια της μεθόδου **Monte Carlo**

$$\langle E_i \rangle = \frac{\sum_p E_p \exp\left(-\frac{E_p}{T}\right)}{\sum_p \exp\left(-\frac{E_p}{T}\right)}$$

Μεσοσκοπικό Μοντέλο τυχαίων συλλογών νανοσωματιδίων

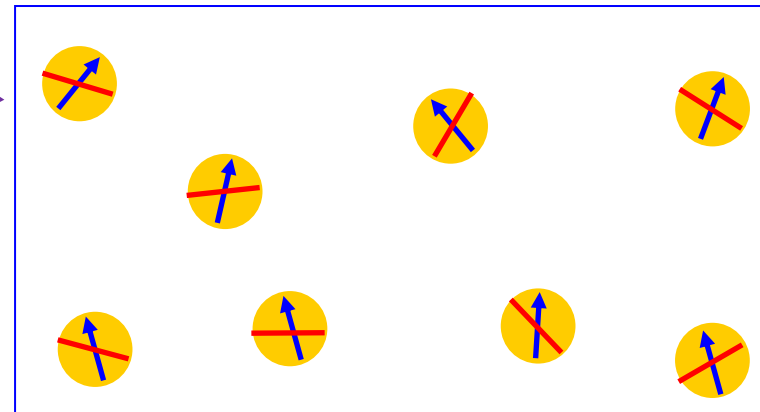
Atomic Scale Modelling

Mesoscopic Scale Modelling

Model of Coherent Rotation

Stoner-Wohlfarth

Surf. Sci. Rep. **56** (2005) 189
Phys. Rev. B **58** (1998) 12169

Μεσοσκοπικό Μοντέλο τυχαίων συλλογών νανοσωματιδίων

$$E = E_{dip} + E_k = g_{np} \sum_{i>j}^{N_{np}} \frac{(\hat{s}_i \cdot \hat{s}_j) - 3(\hat{s}_i \cdot \hat{r}_{ij}) \cdot (\hat{s}_j \cdot \hat{r}_{ij})}{\hat{r}_{ij}^3} - \sum_{i=1}^{N_{np}} K_{eff} V (\hat{s}_i \cdot \hat{e}_i)^2$$

➤ Σταθερά Ισχύος Διπολικών αλληλεπιδράσεων

$$g_{np} = \mu_0 (M_s V)^2 / 4\pi d^3$$

➤ Σταθερά Ανισοτροπίας K_{eff}

Εξαρτώνται από
θερμοκρασία

Παράμετροι εξαρτώμενες από τη θερμοκρασία

- *Saturation magnetization* $M_s(T) = M_s(5K) - b_1 * T^{2.3}$
- *Dipolar strength* $g_{np} = \mu_0 (M_s V)^2 / 4\pi d^3 \sim g_{np}(T) = g_{np}(5K) - b_2 * T^{2.3}$
- *Effective Anisotropy constant* $K_{np} = \mu_0 H_a M_s / 2 \sim K_{np}(T) = K_{np}(5K) - b_3 * T^{2.3}$

Παράμετροι προσομοιώσεων Monte Carlo για τα μαγνητικά νανοσωματίδια $\gamma\text{-Fe}_2\text{O}_3$

$\gamma\text{-Fe}_2\text{O}_3$	$M_s(5\text{K})$ kA/m	$M_s(300\text{K})$ kA/m	K_{eff} ($\cdot 10^5\text{J/m}^3$)	$g_{\text{np}}(T)/5k_B$	$K_{\text{eff}}(T)V/5k_B$
1	249	215	0.06	$17\text{-}9 \cdot 10^{-6} \cdot T^{2.3}$	$33.7\text{-}9 \cdot 10^{-6} \cdot T^{2.3}$
2			0.12	$17\text{-}9 \cdot 10^{-6} \cdot T^{2.3}$	$67.4\text{-}2 \cdot 10^{-5} \cdot T^{2.3}$
3			0.3	$17\text{-}9 \cdot 10^{-6} \cdot T^{2.3}$	$168.5\text{-}5 \cdot 10^{-5} \cdot T^{2.3}$
4			1.2	$17\text{-}9 \cdot 10^{-6} \cdot T^{2.3}$	$673.8\text{-}2 \cdot 10^{-4} \cdot T^{2.3}$

- M_s Τυπικές τιμές νανοσωματιδίων σε ιοντικά υγρά
- K_{eff} Τιμές αυτές διαφέρουν από σύστημα σε σύστημα

1. $D = 7$ nm dispersed in a polymer matrix (Figuerola et al., Physics Procedia, 75 (2015) 1050–7)
2. $D = 7$ nm colloidal attributed to the surface effects (Gazeau et al., J.M.M.M.186 (1998) 175)
3. $D = 9$ nm attributed to surface effects (Fiorani et al., Physica B 320 (2002) 122)
4. $D = 9$ nm produced by laser target evaporation technique (Safronov et al., AIP Adv. 3 (2013) 052135)

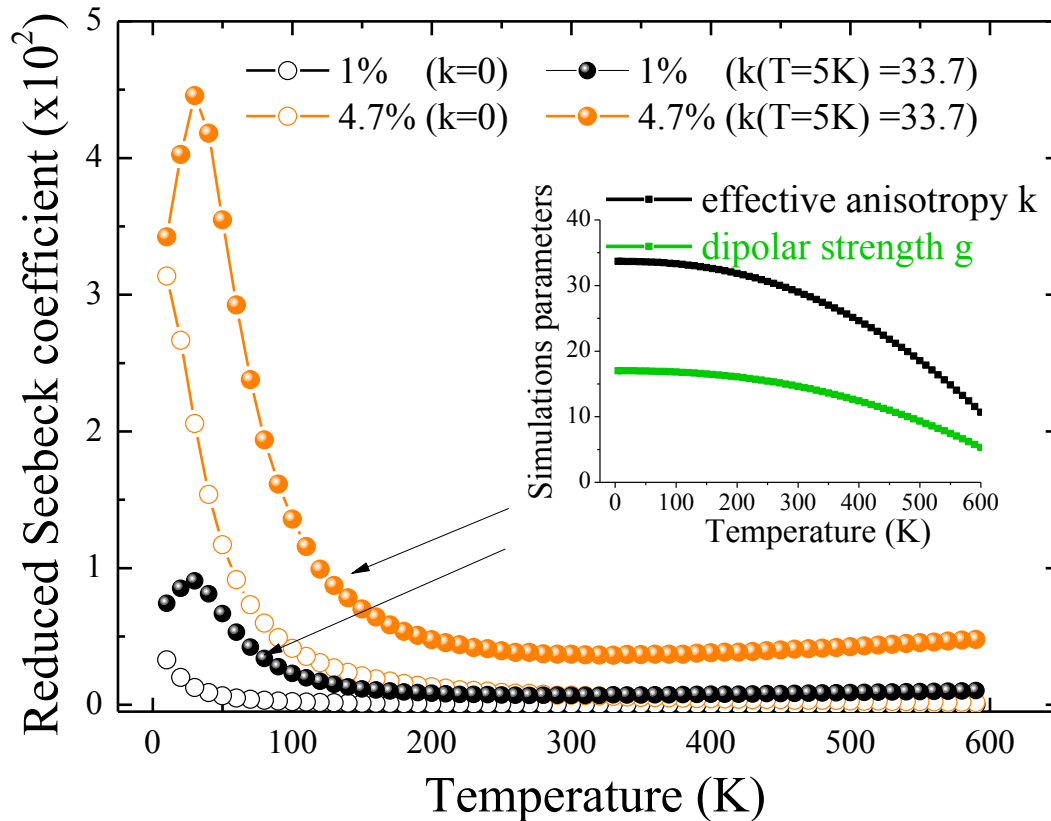
Υπολογισμός συντελεστή S_{np}

- Monte Carlo υπολογισμού της ενέργειας $\langle E \rangle$ ως συνάρτηση της θερμοκρασίας
- Σταθερό βήμα θερμοκρασίας $\Delta T = 10\text{K}$
- Υπολογισμός του $d\langle E \rangle / dT = S_{np} / \sigma_{\text{tot}} / (\eta_{np} k_B)$ σε μέση θερμοκρασία T_i [$T_i - 10\text{K}$, $T_i + 10\text{K}$]

$$\frac{d\langle E(T_i) \rangle}{dT} = \frac{1}{2} \left(\frac{\langle E(T_{i+1}) \rangle - \langle E(T_i) \rangle}{T_{i+1} - T_i} + \frac{\langle E(T_i) \rangle - \langle E(T_{i-1}) \rangle}{T_i - T_{i-1}} \right)$$

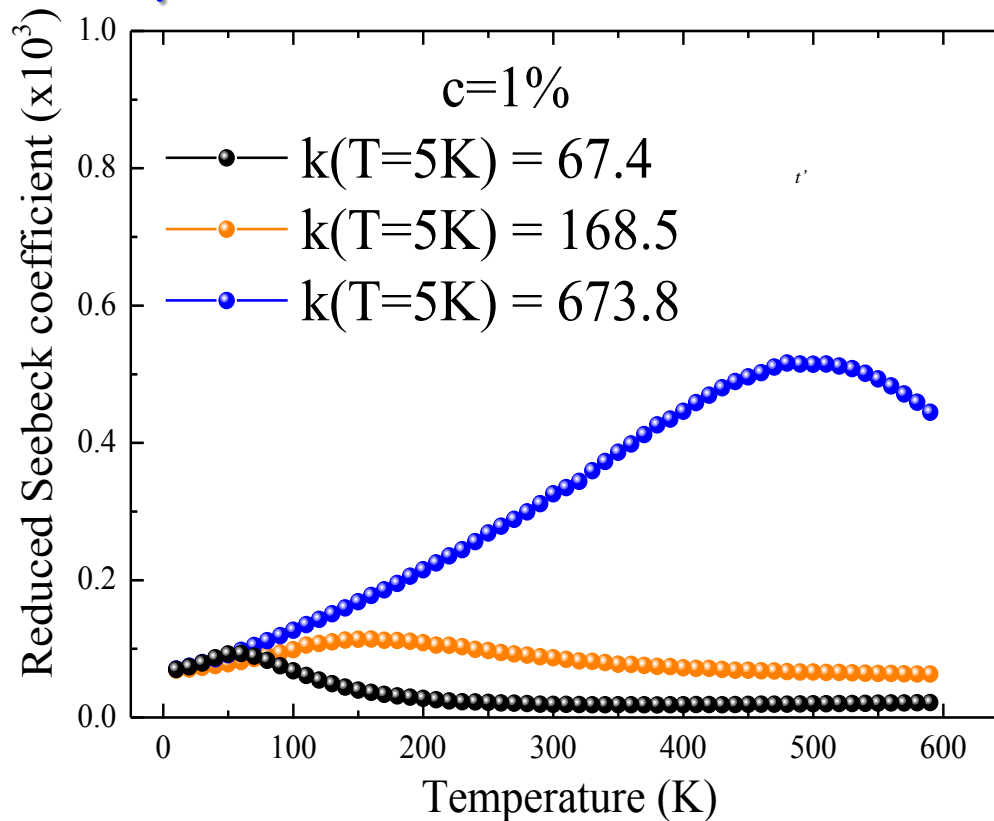
Αποτελέσματα Monte Carlo υπολογισμού S_{np} γ - Fe_2O_3 νανοσωματιδίων

Επίδραση της μαγνητικής ανισοτροπίας

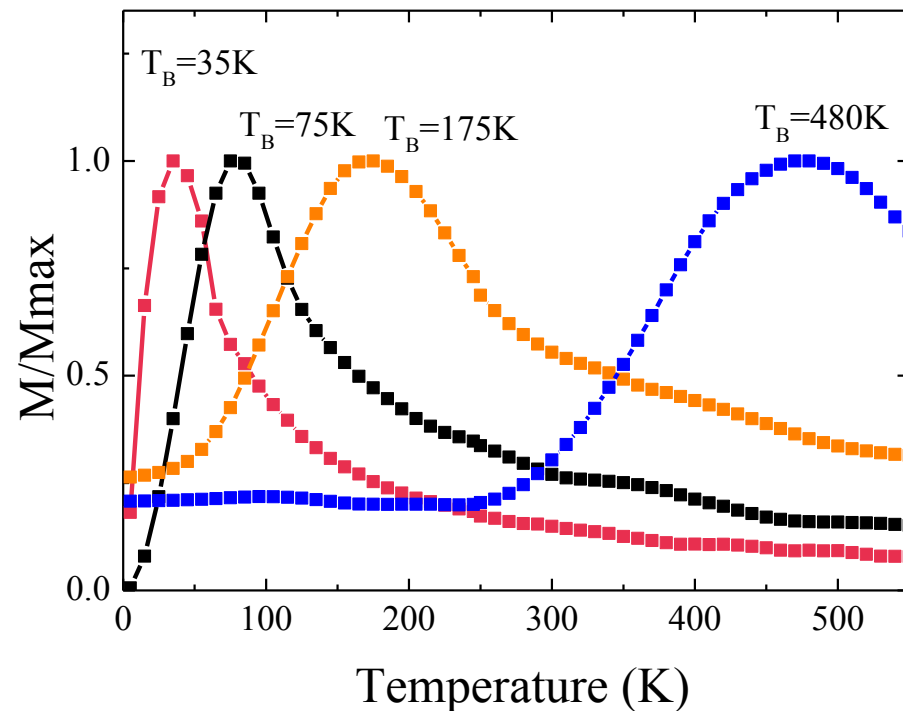
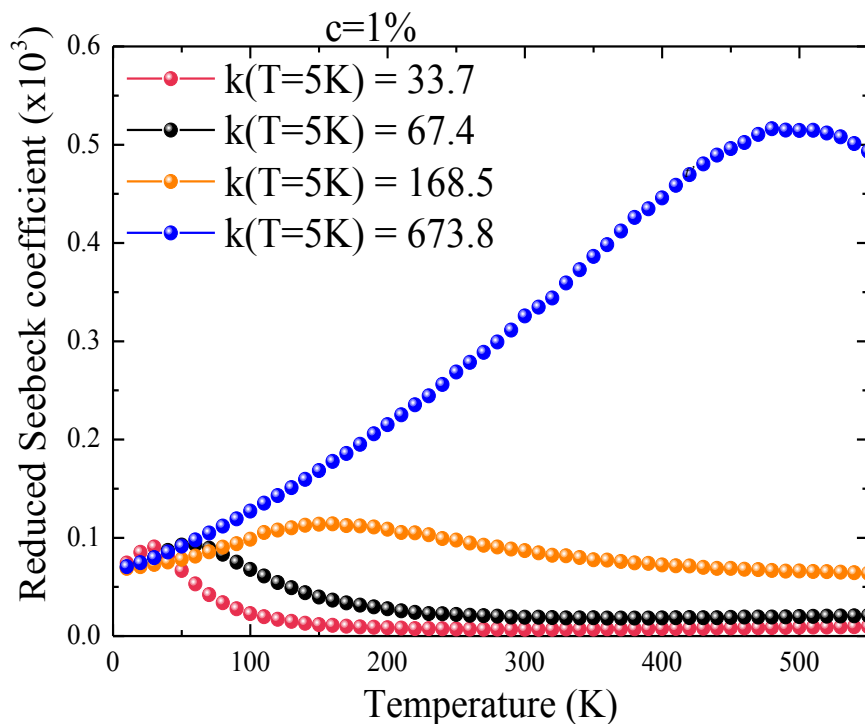
- Διαφοροποίηση της θερμοκρασιακής εξάρτησης του S_{np}
- Μέγιστο S_{np} για τις διαφορετικές συγκεντρώσεις $c=1\%$ and 4.7% at $T=60K$
- Αύξηση $S_{np}(t)$ με τη συγκέντρωση

Αποτελέσματα Monte Carlo υπολογισμού S_{np} γ - Fe_2O_3 νανοσωματιδίων

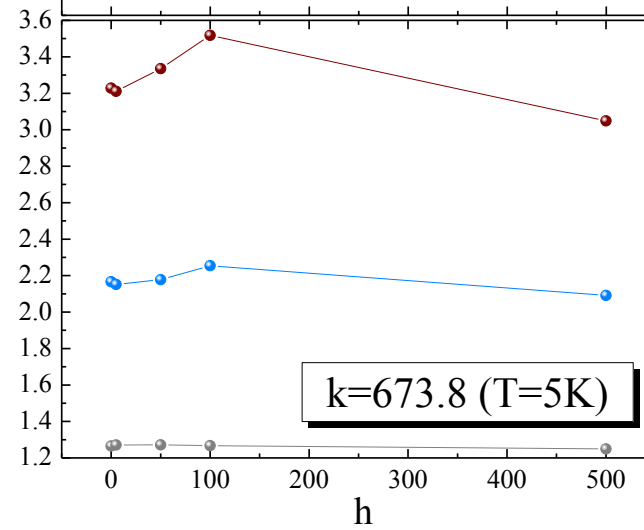
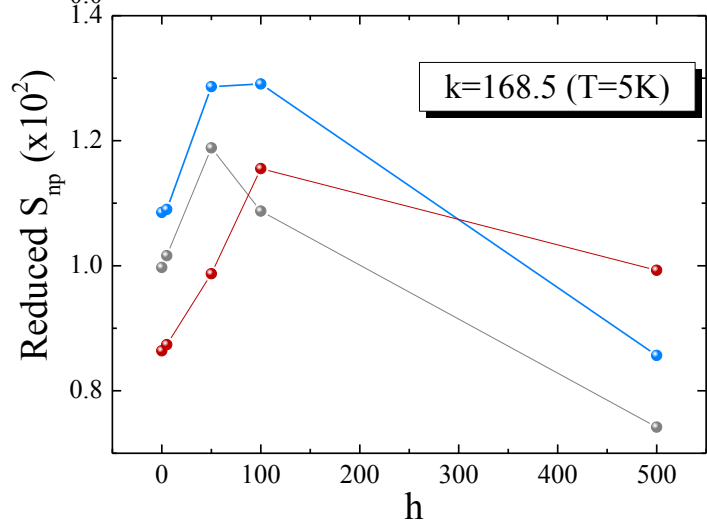
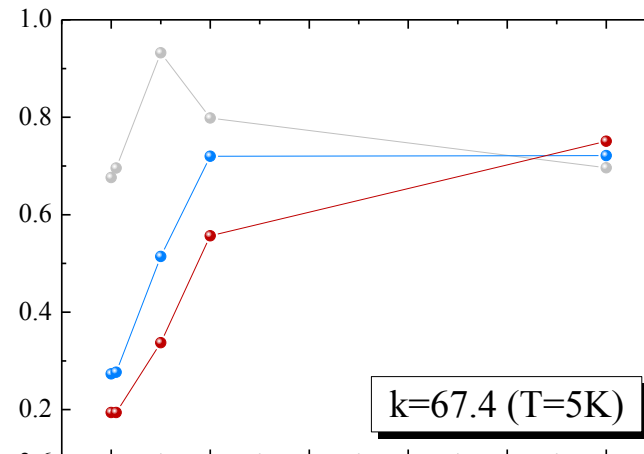
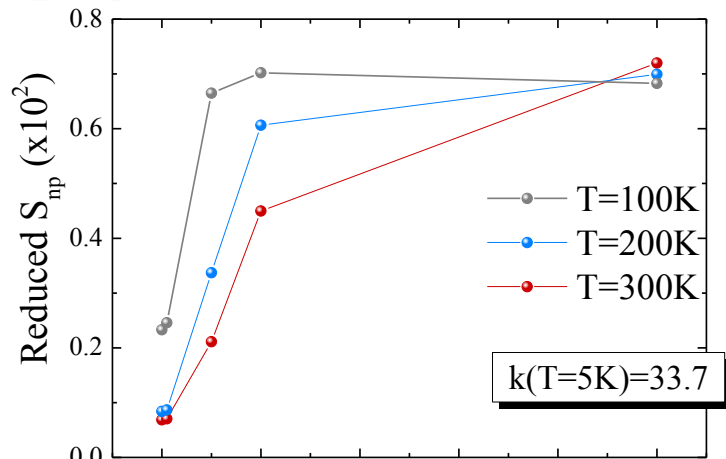
- Ισχυρή μαγνητική ανισοτροπία αυξάνει τον συντελεστή Seebeck
- Καθώς αυξάνει η μαγνητική ανισοτροπία μετατίθεται το μέγιστο S_{np} σε μεγαλύτερες θερμοκρασίες.

Μέγιστος συντελεστής $S_{np}(T_B)$ γ - Fe_2O_3 νανοσωματιδίων

- Κάθε νανοσωματίδιο που εισέρχεται στη συλλογή επηρεάζει τη διάταξη των υπόλοιπων μαγνητικών ροπών μέσω των αλληλεπιδράσεων. Ο βαθμός επίδρασης εξαρτάται από την μαγνητική τους ανισοτροπία.
- Μεγάλη ανισοτροπία $\rightarrow$ παγωμένες μαγνητικές ροπές $\rightarrow$ μεγάλη αύξηση ενέργειας

Αποτελέσματα Monte Carlo υπολογισμού S_{np} γ - Fe_2O_3 νανοσωματιδίων

➤ Σε μεγάλες θερμοκρασίες το ισχυρό μαγνητικό πεδίο αυξάνει τον S_{np}

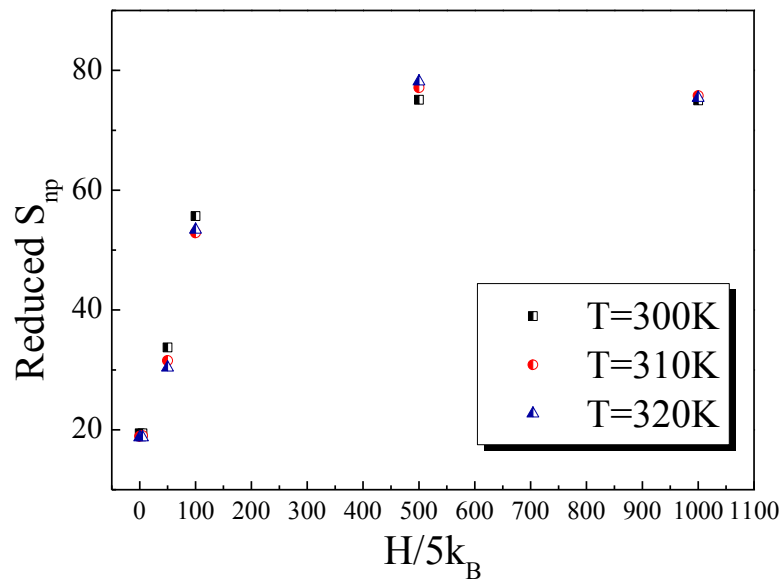
S_{np} versus applied magnetic field

Monte Carlo simulations

$$k(t=1)=67.4$$

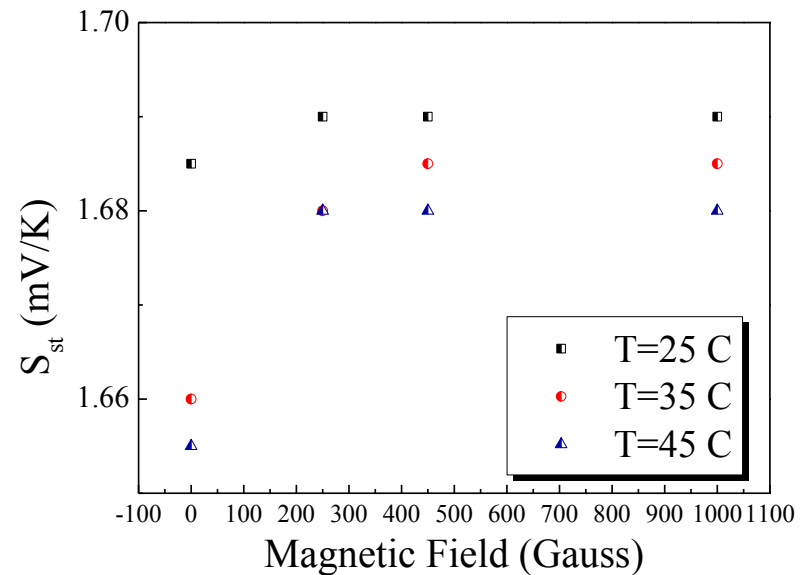
$$g(t=1)=17$$

$$c=1\%$$

Experimental from CEA-CNRS

- FF(0.05%) : maghemite MNP $d\sim 9.3nm$
  - SMIM counterions
  - $Co^{II/III}(ppy)TFSI$ and $Co^{III/II}(ppy)TFSI$ @ 5mM.
- $\Delta T=10K$

➤ Ο συντελεστής S_{np} αυξάνει με την αύξηση του πεδίου

Συμπεράσματα

- Οι προσομοιώσεις Monte Carlo συστήματος μαγνητικών νανოსωματιδίων δείχνουν ότι η αύξηση της συγκέντρωσης και της μαγνητικής ανισοτροπίας των νανოსωματιδίων μπορεί να αυξήσει των συντελεστή Seebeck όπως δείχνουν τα πρόσφατα πειράματα.
- Η θεωρητική μας μελέτη δείχνει ότι ο συντελεστής Seebeck παρουσιάζει μέγιστο σε μία θερμοκρασία που εξαρτάται από τη μαγνητική ανισοτροπία του συστήματος.
- Βέλτιστες τιμές S_{nr} μπορούν να επιτευχθούν με υλικά υψηλής ανισοτροπίας σε μία ευρεία τιμή θερμοκρασιών πάνω από 300K.
- Νέες προοπτικές ανοίγονται στην χρήση μαγνητικών νανοςωματιδίων σε θερμοηλεκτρικές συσκευές.

Theory

- K. Trohidou, M. Vasilakaki, N. Ntallis, Computational Modeling of Nanostructured Materials Group, Institute of Nanoscience and Nanotechnology, NCSR "Demokritos," Greece
- A. Varlamov, CNR-SPIN, Rome, Italy
- I. Chikina, IRAMIS, LIONS, CEA-CNRS, Cedex, France
- V. B. Shikin, Institute of Solid State Physics, Moscow, Russia

Experiments

- D. Peddis, CNR, Rome, University of Genova, Genova, Italy
- S. Nakamae, SPEC, CEA, CNRS, Université Paris-Saclay, CEA Saclay, France

Ευχαριστίες

- European Union's Horizon 2020 Research and Innovation Programme: under grant agreement No. 731976
www.magenta-h2020.eu
- Greek Research & Technology Network (GRNET) in the Greek National HPC facility ARIS (<http://hpc.grnet.gr>) under project MNBIE (pr005030)

**26ο Θερινό Σχολείο – Συνέδριο
«Δυναμικά Συστήματα & Πολυπλοκότητα**